

‘Het is volbracht’, Jan Zijlstra

Het is volbracht,

Zeï mijn oom, vier dagen voor zijn overlijden, nu 30 jaren geleden.

Ik vond het mooi gezegd, maar ik was het ook weer snel vergeten. Want, van enige uitleg over deze zin is het niet gekomen. Mijn oom was heel monter en zei, dat tijdens de rouwdienst het orgel door de kerk zou loeien en dat is ook gebeurd. En vol verlangen keek hij uit naar een nieuwe bestemming met grazige weiden en wateren der rust. Heel mooi allemaal!

Toen Corine mij een paar maanden geleden voor deze middag uitnodigde viel mijn keuze direct op: **Het is volbracht** omdat het mij momentaan deed herinneren aan mijn oom. Ik had deze uitdrukking (woord eigenlijk), behalve bij de Mattheus Passion: **Es ist vollbracht**, in al die dertig jaren niet meer gehoord. Ook niet van de vele patiënten, die afscheid moesten nemen van het aardse bestaan. En, waarmee je als arts in die fase dan toch een diepere relatie krijgt. Het vaakst hoorde ik: “het is goed zo”. Ik heb ervaren, dat het moment van sterven een geestelijk gebeuren is en niet zozeer een lichamelijke. Meerdere patiënten voelden dit ook zo. Zij hadden al afscheid genomen in volle berusting en zeiden tegen mij: “Maar Ik moet het wel alleen doen”. Met een verdrietige familie om je heen lukt dat niet zo goed. En hoe vaak zie je niet in het ziekenhuis, dat als de familie de ziekenkamer verlaat om koffie te gaan drinken in het restaurant bij terugkeer moet accepteren, dat hun geliefde is overleden.

Na mijn wel zeer snelle toezegging jegens Corine werd ik toch wel wat onrustig.

Ik ben maar eens gaan zitten en heb luid uitgesproken: **Het is volbracht**. En gevoelsmatig vind ik deze uitdrukking niet hetzelfde als bijvoorbeeld: “het is klaar”, laat staan: “ik ben er klaar mee”. Zelfs: “het is gedaan” ervaar ik niet echt als een synoniem.

Als je iets volbracht hebt, dan voelt het voor mij dat er “iets” moeilijks of zwaars is geweest. En, dat daar dan een soort zucht van verlichting bij hoort.

Dat zou kunnen passen bij het leven van mijn oom. In de tweede wereldoorlog zat hij in het verzet, is opgepakt en lichamelijk en geestelijk mishandeld. Hij heeft nooit meer goed kunnen slapen, maar functioneerde desondanks voor mij normaal. Altijd even gezellig. Misschien was hier wel sprake van een overdekking door het tegendeel van verdriet. Ik weet het niet.

Maar misschien zoek ik het te diep en was het gewoon een uitdrukking passend bij een bevindelijke gereformeerde oom.

Wat mij intrigeerde was het woordje “Het”. Wat is “Het”? Waarom is het niet “**IK**” heb volbracht”?

Op internet vond ik, dat bij **Het is volbracht** “**HET**” het beslissende woord is voor de vader geuit door **Zijn eniggeboren Zoon. Jezus** kocht de mensheid daarmee vrij met zijn Bloed, om ons eeuwig te laten leven in vrede met God de vader. We hebben het dan over de zogenoemde verzoeningsleer

Nu begrijp ik, waarom ik zelf nooit gehoord heb van het bestaan en de betekenis van de zeven Kruiswoorden en specifiek van **Het is volbracht**. Heb ik niet goed opgelet op Zondagsschool?

Het komt, omdat ik ben opgevoed binnen de **Vrijzinnig Protestantse traditie**, die:

1. De mens centraal stelt
2. De eenduidigheid van een persoonlijke God niet onderschrijft.
3. Jezus van Nazareth niet ziet als goddelijk persoon maar als een mens.
4. De verzoeningsleer niet aanvaardt

Ik ben mij ervan bewust, dat ik hier ben, samen met andersdenkenden. Maar toch ben ik een van U allen. **Voor mij is een kerk een gemeenschap van mensen**, waar binnen vrije meningsuiting standaard is en wij elkaar willen verstaan. Moge het zo blijven.

Ik heb gezegd.